

MONTERINGSANVISNING

MØREROYAL - STÅENDE OCH LIGGANDE PANEL

Denna monteringsanvisning är avsedd som en rekommendation och ska inte betraktas som ett fackdokument. För korrekt och uppdaterad information hänvisas till Plan- och bygglagen (PBL), Boverkets byggregler (BBR), AMA Hus, TräGuiden – Svenskt Trä samt tillämpliga harmoniserade EN-standarder inom EU.

Denna monteringsanvisning tar upp följande punkter

- Mottagningskontroll
- Lagring före montering
- Konstruktion, läktning och luftning
- Kapytor
- Infästning och infästningsmedel
- Skarvar och avslutning
- Efterbehandling och underhåll
- Färgval
- Exempel på placering av infästningsmedel
- Panel med dold infästning

Mottagningskontroll

Kontrollera att leveransen överensstämmer med din beställning:

- Träslag, profil, dimension, färg, behandlingsmetod, mängd och kvalitet
- Kontrollera att emballaget är helt och att paketet inte skadats under transport
- När materialet är monterat betraktas det som kontrollerat och kvalitetssäkrat, och reklamationsrätt för kosmetiska avvikelser bortfaller
- Vid avvikelser eller frågor – kontakta din återförsäljare för hjälp

Lagring före montering

Royalimpregnerat virke ska lagras torrt och luftigt, helst under tak. Panelbrädor ska lagras täckta på ett plant och dränerande underlag, med god luftning och minst 10 cm frigång från marken. Transportplast måste kontrolleras för hål om den används som täckning under lagring. Panelbrädor som lagras utan luftning tar upp fukt och kan svälla. Paketen får inte placeras för tätt, eftersom det begränsar luftcirkulationen.

Konstruktion, läktning och luftning

Underkonstruktionen ska utföras fackmässigt enligt TräGuiden, AMA Hus och relevanta avsnitt i BBR. (liggande och stående träpanel).

För att panelen snabbt ska torka är det viktigt att luft kan cirkulera. Panelen ska därför monteras utlektad, ventilerad och dränerad med öppningar i topp och botten. Fackmässigt utförd montering är avgörande för att säkerställa lång livslängd på panelen.

Kapytor

Vi betonar vikten av att alla kapytor på MøreRoyal-material (panel, trätak, terrassbrädor etc.) behandlas. Kapytor är utsatta för fuktinträngning, vilket kan leda till röta, svällning, krympning, kosmetiska skador och angrepp av svartmögel.

Undantag

Undantaget är kapytor som är inklädda i konstruktioner. Dessa behöver inte behandlas, men hörnboxar och konstruktioner som klär in eller skyddar kapytor måste vara utförda så att fukt som kommer in i konstruktionen har tillräcklig luftning och fungerar så att fukt inte blir stående inne i konstruktionen. Annan bearbetning av materialen än ändkapning kan bidra till att minska livslängden.

Garanti

Kapytorna måste förseglas med MøreRoyal Träolja för att monteringen ska vara godkänd och garantin ska gälla. Denna olja innehåller rätt beståndsdelar som på bästa sätt tar hand om materialen, och MøreRoyal Träolja ska därför användas för behandling av kapytor och ved underhåll av panel och trätak.

Om kund väljer att använda andra oljor eller underhållsprodukter gäller inte garantibestämmelserna, då vi inte kan garantera beståndsdelar och produktinnehåll i dessa.

Alla kapytor ska behandlas med MøreRoyal Träolja för att förhindra fuktinträngning i träet. Pressa kapytan mot en svamp indränkt i olja tills den är helt täckt.

*Så gör du
– enkelt!*

Infästning och infästningsmedel

På panel och trätak i MøreRoyal ska det användas rostfria infästningar A2 eller syrafasta infästningar A4. I marina miljöer och salthaltiga kustmiljöer används alltid syrafasta infästningar A4. Kom ihåg att salthaltig luft kan transporteras långt.

Risken för vridning i panel (vid torkning) är mindre vid användning av skruv än vid användning av spik. På Concise-panel rekommenderas användning av skruv, så att panelen enklare kan återbrukas om så önskas.

För ett så färdigt utseende som möjligt bör panelen monteras med fasadskruv med färgat huvud.

Infästningens huvud ska ligga i nivå med träets yta.

Längden på skruv/spik ska vara i enlighet med rekommendationerna i TräGuiden, AMA Hus och relevanta avsnitt i BBR. (liggande och stående träpanel).

Längden kan reduceras i enlighet med rekommendationer och dokumentation från leverantören av infästningar, men bör aldrig gå mindre än 30 mm in i underlaget.

Vid fäste av över- och underliggare måste man ofta använda skruv/spik av olika längd.

För liggande och stående panel bör brädor som är bredare än respektive 148 mm och 120 mm fästas med två skruvar/spikar.

Använd spik eller fasadskruv från erkända leverantörer.

Undvik kombinationer med royalbehandlat virke i direkt kontakt med oädel metall, såsom zink och aluminium, då detta kan orsaka missfärgande avrinningar.

Panelbrädor som får genomgående sprickor vid montering ska bytas.

Skarvar och avslutning

Skarvning av stående panel utan ändspont:

Skarvning av panel utan ändspont rekommenderas inte och ska i möjligaste mån undvikas. Önskar du ändå skarva måste brädorna som skarvas alltid ha samma orientering på årsringarna. Här ska panelen skarvas på spikregel/läkt, samt snedkapas minst 20 grader. Kapytan suger vatten och måste därför behandlas noggrant med MøreRoyal Träolja före skarvning, för att hindra vatteninträngning.

Eventuella skarvar bör placeras högt upp och spridas jämnt över väggen.

Skarvning av stående och liggande panel med ändspont:

Kom ihåg att säkerställa att ändsponten läggs åt rätt håll för att undvika fukt.

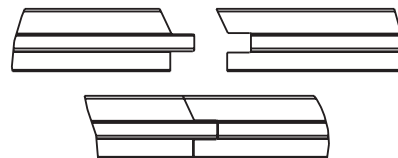
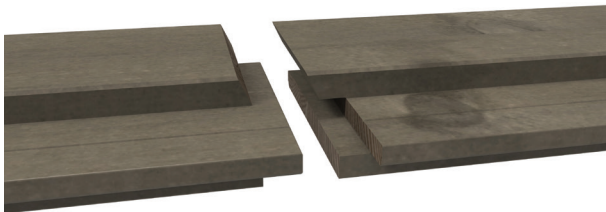
Det är särskilt viktigt vid skarvning av stående panel att panelen monteras med rätt ände upp, så att ändspontens snedkant vetter ut från väggen och blir dränerande.

Eventuella skarvar sprids jämnt över väggen.

Avståndet från underkanten av panelen till marken bör vara minst 0,3 m. Avståndet kan minskas till 0,1 m på platser utan särskilt stora slagregns påfrestningar, om huset har hängrännor, bra takutsprång och markytan består av relativt grova massor så att det inte stänker från jord eller vattenpölar.

För att säkerställa god avrinning måste alla avslutningar snedskäras ca 20 grader med en droppkant.

Panelen bör avslutas 6–10 mm ovanför utskjutande fasaddetaljer, t.ex. vattenbräda, så att vatten droppar av.

? VAD ÄR ÄNDSPONT?

Ändspont betyder att det finns not och fjäder i kortänden på panelen. Detta gör att du kan skarva panelbrädorna fortlöpande när du monterar – och du undviker spill. Bra för både miljö och plånbok!

Efterbehandling och underhåll

Beroende på klimat och vilket väderstreck väggen är exponerad mot får man räkna med olika underhållsintervaller.

För mer information om underhåll, se uppdaterade FDV dokument från Talgø:

<https://talgo.no/sv/dokumentation/>

Panel som ska efterbehandlas ska fuktkontrolleras med fuktmätare innan underhåll utförs.

Panel bör inte överstiga 20 % (+/-2 %) fukthalt före efterbehandling.

Färgval

*Använd färger
medvetet!*

Panel i mörka färger kommer att uppnå en mycket högre temperatur än ljusa färger.
Detta kan lättare medföra krympning, kupning och kådutslag.

Panel i mycket ljusa färger kommer inte att uppnå lika höga temperaturer.
Risken för ytmögel finns då, och tätare tvätt av panelen kan vara nödvändig.

Stående rektangulär panel

Läktavstånd

Rekommenderat läktavstånd för stående panel enligt TräGuiden, AMA Hus och relevanta avsnitt i BBR är max c/c 600 mm. Detta minimerar möjligheterna till rörelser i panelen.

Bland de mest använda stående paneltyperna är rektangulär panel, även kallad timmermannspanel. Denna monteras normalt som över- och underliggare i samma dimension. Det är också möjligt att använda smalare underliggare.

Spikreglar

Stående panel måste ha horisontella spikreglar för infästning.

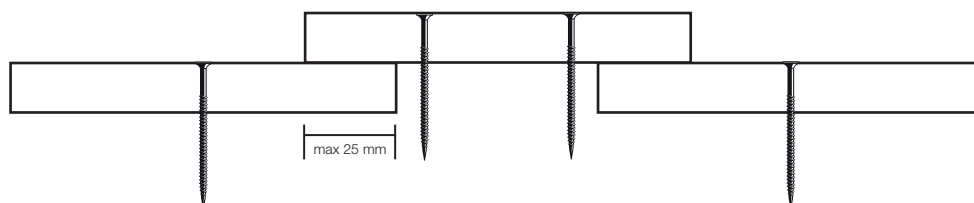
Underliggare

Montera underliggare lodrätt.

Överliggare

Montera överliggare lodrätt. Överliggare monteras med rekommenderat överlapp på max 25 mm över underliggare.

Så gör du:

Rektangulär panel monteras med en (1) spik eller fasadskruv i underliggaren och två (2) i överliggaren.

Infästningsmedel

Fasadskruvar är det rekommenderade infästningsmedlet då de minskar deformationer och förskjutningar i panelen, men fasadspik med hög utdragsmotstånd och god långtidsförankring är också lämpade.

Välj infästningar från en erkänd leverantör.

Stående falsad panel

dubbelfals rak kant

Läktavstånd

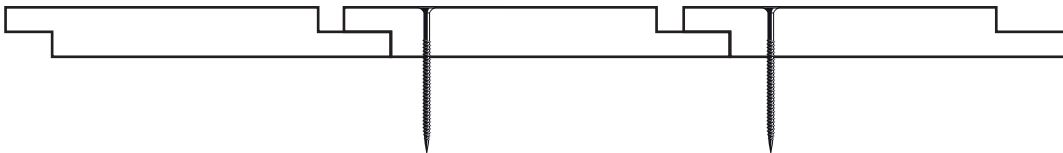
Rekommenderat läktavstånd för stående panel enligt TräGuiden, AMA Hus och relevanta avsnitt i BBR är max c/c 600 mm. Detta minimerar möjligheterna till rörelser i panelen.

Spikreglar

Stående panel måste ha horisontella spikreglar för fäste.

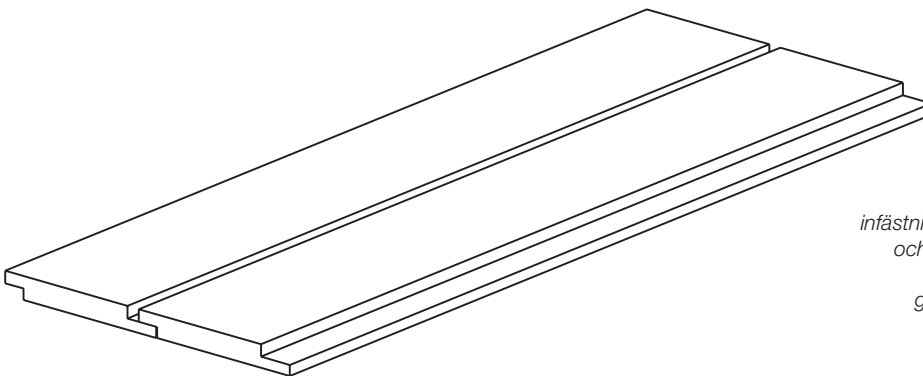
För stående falsad panel rekommenderas att sätta spik/fasadskruv med cirka 30 mm avstånd från ytterkant på överläppen. Detta för att få kläm på sidobrädan och undvika sprickor.

Så gör du:

Panelbrädorna vattpassas och monteras med en skruv eller spik i varje spikregel. För stående panel bör brädor som är bredare än 120 mm fästas med två skruvar/spikar. Risken för sprickor blir större med två infästningar, men risken för kupning och vridning i panelbrädorna minskar.

Kontrollera varje brädhöjd med vattenpass så att du inte kommer snett.

Infästningsmedel

Fasadskruvar är det rekommenderade infästningsmedlet då de minskar deformationer och förskjutningar i panelen, men fasadspik med hög utdragsmotstånd och god långtidsförankring är också lämpliga.

Velg festemidler fra en anerkjent leverandør.

Liggande falsad panel

Läktavstånd

Rekommenderat läktavstånd för stående panel enligt TräGuiden, AMA Hus och relevanta avsnitt i BBR är max c/c 600 mm. Detta minimerar möjligheterna till rörelser i panelen.

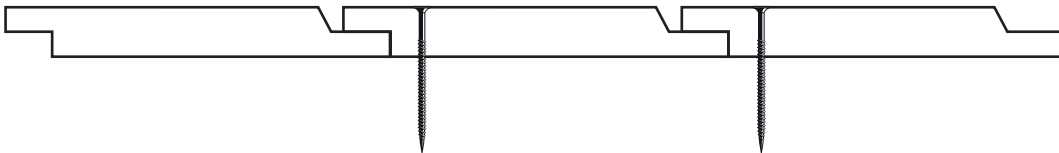
Spikreglar

Liggande panel måste ha vertikala spikreglar för fäste.

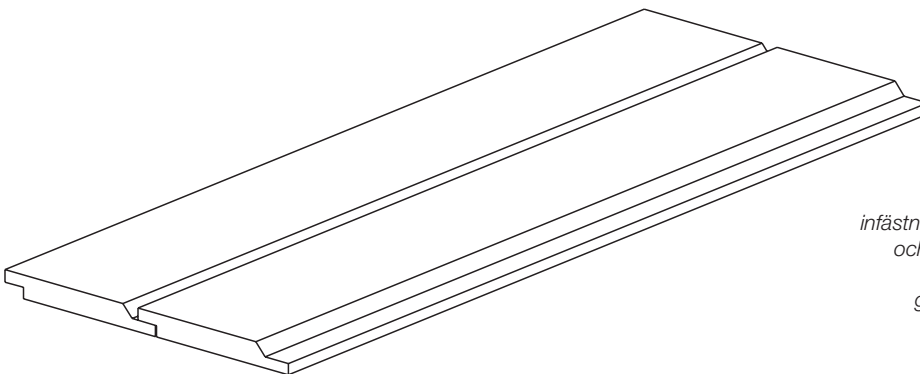
För att säkerställa tillräcklig luftning och dränering bakom panelen får man inte montera läkter som är mindre än rekommenderat.

Eftersom liggande falsad panel har mindre överlapp måste du vara försiktig med att dra dem i höjddled.

Så gör du:

Panelbrädorna vattpassas och monteras med en skruv eller spik i varje spikregel. För liggande panel bör brädor som är bredare än 148 mm fästas med två skruvar/spikar. Kontrollera varje brädhöjd med vattenpass så att du inte kommer snett.

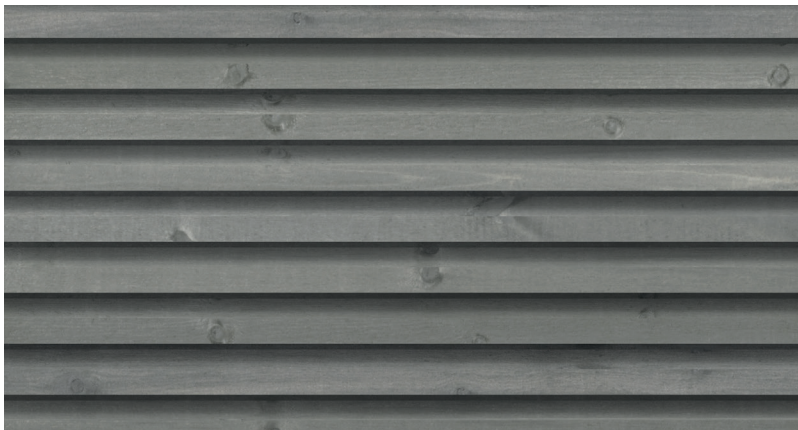

Infästningsmedel

Fasadskruvar är det rekommenderade infästningsmedlet då de minskar deformationer och förskjutningar i panelen, men fasadspik med hög utdragsmotstånd och god långtidsförankring är också lämpliga.

Velg festemidler fra en anerkjent leverandør.

Dubbelfals special

Dubbelfals special

Läktavstånd

Rekommenderat läktavstånd för stående panel enligt TräGuiden, AMA Hus och relevanta avsnitt i BBR är max c/c 600 mm. Detta minimerar möjligheterna till rörelser i panelen.

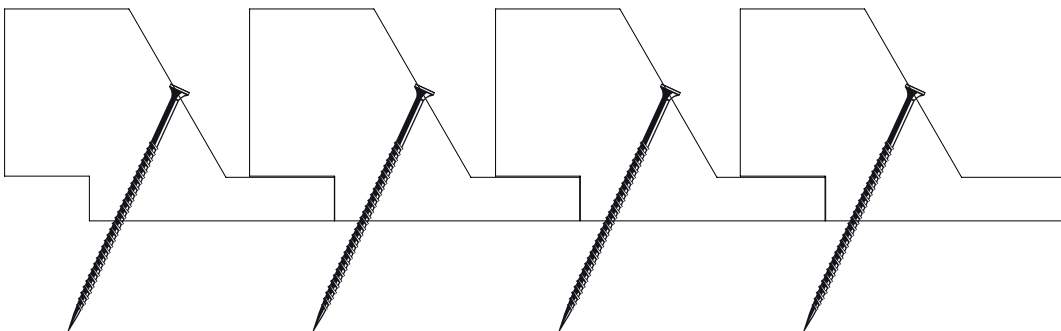
Spikreglar

Liggande panel måste ha vertikala spikreglar för fäste.

För att säkerställa tillräcklig luftning och dränering bakom panelen får man inte montera läcker som är mindre än rekommenderat.

Eftersom liggande falsad panel har mindre överlapp måste du vara försiktig med att dra dem i höjdlid.

Så gör du:

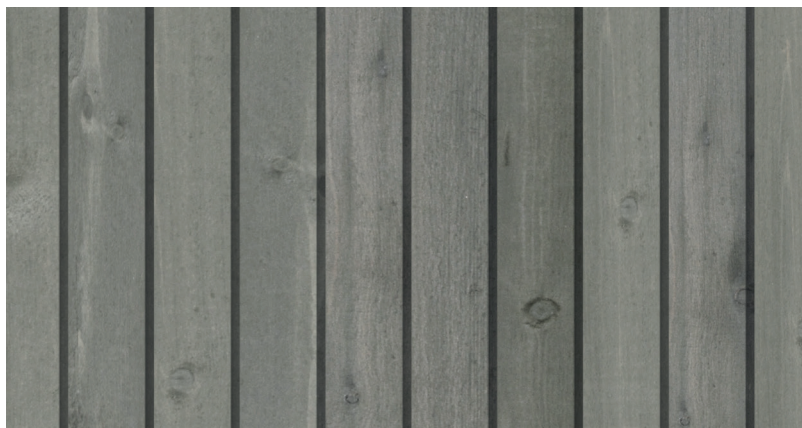

Infästningsmedel

Fasadskravar är det rekommenderade infästningsmedlet då de minskar deformationer och förskjutningar i panelen, men fasadspik med hög utdragsmotstånd och god långtidsförankring är också lämpade.

Välj infästningar från en erkänd leverantör.

CONCISE dubbelfals rak kant – med dold infästning (stående)

Concise – dubbelfals rak kant

Varför dold infästning?

Spik/skruvhuvuden kommer på färdigt färgsatta material som MøreRoyal inte att övermålas och kan då bli väl synliga, särskilt på mörka färger. Det ställer stora krav på precision från snickaren för att undvika sneda rader med blanka spikhuvuden som präglar fasaden. Detta har MøreRoyal löst genom att använda dold infästning på Concise-panel.

Med dold infästning kommer skruvar/spik att ligga gömda i en not- och fjäderliknande profil, och detta ger en homogen yta utan synliga skruvar på väggen.

Läktavstånd

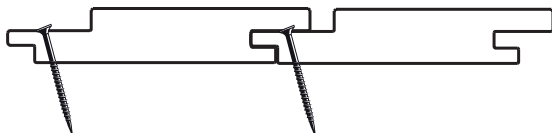
Rekommenderat läktavstånd för stående panel enligt TräGuiden, AMA Hus och relevanta avsnitt i BBR är max c/c 600 mm. Detta minimerar möjligheterna till rörelser i panelen.

Spikreglar

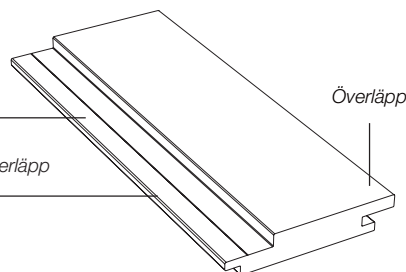
Stående panel måste ha horisontella spikreglar för fäste.

För att säkerställa tillräcklig luftning och dränering bakom panelen får man inte montera läkter som är mindre än rekommenderat.

Så gör du:

Fräst spår som markerar var infästningar ska placeras.

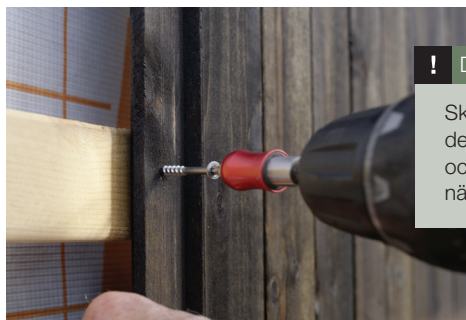

Profilen har en underläpp med spår som visar var skruven ska sitta (se skiss).

OBS! Skruven monteras i lätt sned vinkel.

Testad och godkänd

Profilen är testad och godkänd av Norsk Treteknisk Institutt.

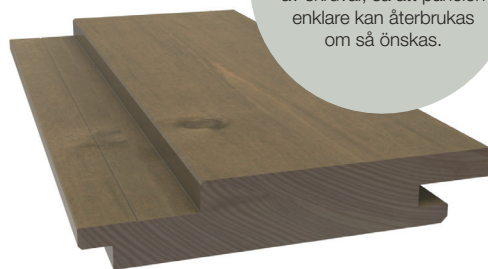

! DOLD INFÄSTNING

Skruren sätts i det frästa spåret och täcks över av nästa panelbräda.

Tips!

På Concise-panel rekommenderas användning av skruvar, så att panelen enklare kan återbrukas om så önskas.

CONCISE dubbelfals 60 grader – med dold infästning (liggande)

Concise – dubbelfals 60 grader

Varför dold infästning?

Spik/skruvhuvuden kommer på färdigt färgsatta material som MøreRoyal inte att övermålas och kan då bli väl synliga, särskilt på mörka färger. Det ställer stora krav på precision från snickaren för att undvika sneda rader med blanka spikhuvuden som präglar fasaden. Detta har MøreRoyal löst genom att använda dold infästning på Concise-panel.

Med dold infästning kommer skruvar/spik att ligga gömda i en not- och fjäderliknande profil, och detta ger en homogen yta

Läktavstånd

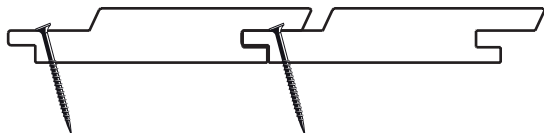
Rekommenderat läktavstånd för stående panel enligt TräGuiden, AMA Hus och relevanta avsnitt i BBR är max c/c 600 mm. Detta minimerar möjligheterna till rörelser i panelen.

Spikreglar

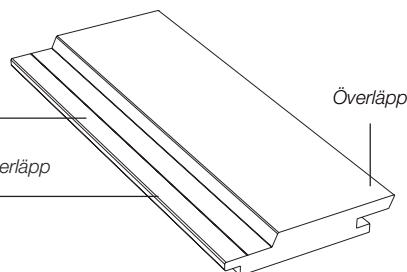
Liggande panel måste ha vertikala spikreglar för fäste.

För att säkerställa tillräcklig luftning och dränering bakom panelen får man inte montera läkter som är mindre än rekommenderat.

Så gör du:

Fräst spår som markerar var infästningar ska placeras.

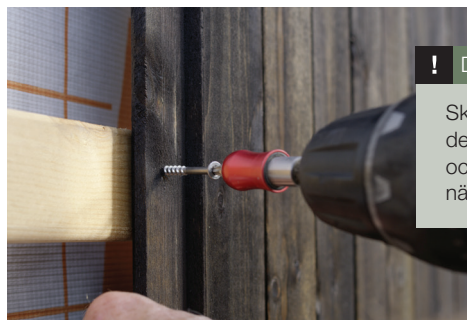

Profilen har en underläpp med spår som visar var skruven ska sitta (se skiss).

OBS! Skruven monteras i lätt sned vinkel.

Testad och godkänd

Profilen är testad och godkänd av Norsk Treteknisk Institutt.

! DOLD INFÄSTNING

Skruven sätts i det frästa spåret och täcks över av nästa panelbräda.

Tips!

På Concise-panel rekommenderas användning av skruvar, så att panelen enklare kan återbrukas om så önskas.

